

Norsken er ute – i det minste i medisinfaget!

I et intervju i Morgenbladet 31. mars tar Curt Rice til orde for å slutte å publisere på norsk. Jeg skal ikke tråkke inn i det minefeltet, men Morgenbladets journalist spør et sted «Hva med Tidsskrift for den norske legeforening, som inneholder fagfelleverderte artikler». Slik jeg forstår dette er det ment som et argument mot Rices påstand om at «... ikke en eneste norsk medisiner publiserer forskning på norsk».

Den som går til kilden for kunnskap om norsk publisering, NSDs kanalregister, og slår opp på Tidsskrift for Den norske legeforening (med den selvbevisste nettadressen www.tidsskriftet.no) vil se at utviklingen er klar: Norske medisinske forskere har så godt som sluttet å publisere sine forskningsartikler i «Tidsskriftet». Målt i forfatterandeler har det vært en nokså rettlinjet nedgang fra drøyt 200 artikler i 2004 til 16 i 2015. (2016-tallene er i skrivende stund ikke publisert ennå).

Det vil være naturlig å tenke at dette er en konsekvens av «tellekantsystemet» og dets vektlegging av internasjonal publisering i prestisjefylte tidsskrifter – en overgang fra publisering på norsk til å publisere på andre språk er en nødvendig konsekvens av en slik endring.

Interessant er det å merke at noen andre norske helsefaglige tidsskrifter har hatt en noe annen utvikling:

Den norske tannlegeforenings tidende har også hatt en nedgang, men utviklingen har vært mindre entydig og bunnen så ut til å bli nådd i 2013 – og fra at dette tidsskriftet hadde et forskningspubliseringsvolum på ca. 1/10 av Tidsskriftets, er de to tidsskriftene nå jevnstore.

Sykepleien Forskning hadde i 2007 9 artikler (1/7 av Tidsskriftets volum), men har vokst til Tidsskriftets størrelse hva angår forskningspublisering.

Nordisk tidsskrift for helseforskning har i perioden 2007–2014 ligget på ca. 10 artikler per år, med et plutselig hopp til knapt 20 i 2015 – altså har også dette tidsskriftet nådd et forskningspubliseringsomfang på linje med Tidsskriftet.

Disse andre tidsskriftene har altså ikke hatt en slik monumental nedgang som Tidsskriftet. For de to siste tidsskriftene, som har hatt vekst, har nok den økte akademiseringen av sykepleiefaget (og andre helseprofesjonsutdanninger) gjort at det har vært et behov for å øke artikkelpubliseringen mye mer enn den generelle «organiske veksten» i UH-sektoren og trykket fra «tellekantsystemet» i seg selv har medført.

Dette er ikke en grundig og metodisk undersøkelse, men jevnt over får man likevel det inntrykk at norske medisinerer har sluttet å publisere vitenskap på norsk og på den måten sluttet å bidra til den profesjonsrettede formidlingen, mens andre helseprofesjoner har fortsatt å fokusere på den profesjonsrettede forskningspubliseringen. Men dette skal ikke Curt Rice ha skyld eller ære for.

Jan Erik Frantsvåg
Open Access-rådgiver
UiT Norges arktiske universitet